„Седмица на отворените врати“, за борба с туберкулозата, която ще се проведе в периода 16-20 юни 2025 г.

Въпреки значителните успехи, постигнати в борбата с туберкулозата в европейския регион на СЗО и постоянния спад на заболеваемостта, туберкулозата продължава да представлява заплаха за общественото здраве в повечето страни от региона.

След 2000 г. глобалните усилия за борба с туберкулозата са спасили 79 милиона живота.

Заболяемостта от туберкулоза в страната за 2024 г. е 13,7 на 100 000 население, като регистрираните лица с туберкулоза са 913. За сравнение през 2014 г. техният брой е 1 872, като се запазва тенденцията броят на мъжете да е по-голям от този на жените.

Прекратяването на епидемията от туберкулоза до 2030 г. е сред здравните цели на Целите на ООН за устойчиво развитие, а навременно откриване и правилна диагноза са сред предизвикателствата пред здравния сектор.

Туберкулоза е водещата причина за смъртта на хората с ХИВ, а също и основен фактор за антимикробна резистентност.

В тази връзка **„Седмица на отворените врати“,** ще се проведе в периода **16-20 юни 2025 г**. в УМБАЛ „Св. Георги“, Отделение по фтизиатрия, гр. Пловдив, бул. „Пещерско шосе“ №66 (срещу трети блок на Инфекциозна клиника) от 8.00 часа да 13.00 часа, кабинет №2. Телефон за допълнителна информация: 032/602 770, 032/602604

Не е необходимо предварително записване.

Туберкулоза – симптоми, рискови фактори и лечение

Туберкулозата (ТБ) е лечима инфекциозна болест, която засяга основно белия дроб. Развиват се и извънбелодробни форми със засягане на други органи и системи (лимфни възли, централна нервна система, сърце, очи, кожа, органи на коремната кухина, кости и стави, пикочо-полова система и др.). Причинител на болестта е туберкулозният микобактерий (Mycobacterium tuberculosis).

Туберкулозният микобактерий се отличава със значителна устойчивост във външната среда. Особено дълго се запазва в храчките, отделяни от болните, включително и след тяхното изсъхване. В тъмни и непроветрени помещения, туберкулозният бактерий издържа до 3 г. , но е силно чувствителен на директна слънчева светлина – загива след 5-10 минути.

Най-чест източник на болестта са болните хора от туберкулоза, които отделят туберкулозните бактерии с храчките. Друг път на заразяване е от болни от туберкулоза животни (главно едър рогат добитък) и техните продукти (основно мляко и млечни продукти).

Какви са начините на заразяване с туберкулоза

Проникването на инфекцията най-често става през дихателните пътища. При кашлица, кихане, разговор болният отделя туберкулозните бактерии във въздуха. От пръските при кашляне хората, които се намират в близост, могат да се заразят непосредствено по въздушно-капков път. В храчките на болните се съдържат милиони бактерии.

Заразата може да се пренесе и чрез праха по стаите и улиците, където туберкулозните бактерии остават дълго време жизнеспособни. Заразяване е

възможно и по хранителен път-чрез консумация на мляко и/или месо, от болни крави при недостатъчна температурна обработка.

Туберкулоза: рискови фактори

- Непосредствен контакт с болен от туберкулоза
- Пребиваване продължително време в затворени помещения
- Пушене и злоупотреба с алкохол
- Съпътстващи болести като: хронични неспецифични болести на белите дробове (хроничен бронхит, силикоза, бронхиектазии и др.), диабет, язвена болест на стомаха, психични заболявания, алергични състояния и др.
- Липса на ваксинация срещу туберкулоза или некачествено провеждане на същата
- Намалени съпротивителни възможности на организма като: прекарани инфекции (морбили, коклюш, грип и грипоподобни състояния и др.), непълноценно хранене и особено дефицит на белтъчини в храната, хиповитаминози, лоши хигиенни условия, някои физиологични състояния, при които са намалени защитните сили на организма (пубертет, кърмене, бременност и др.)
- Носителство на вируса на СПИН.

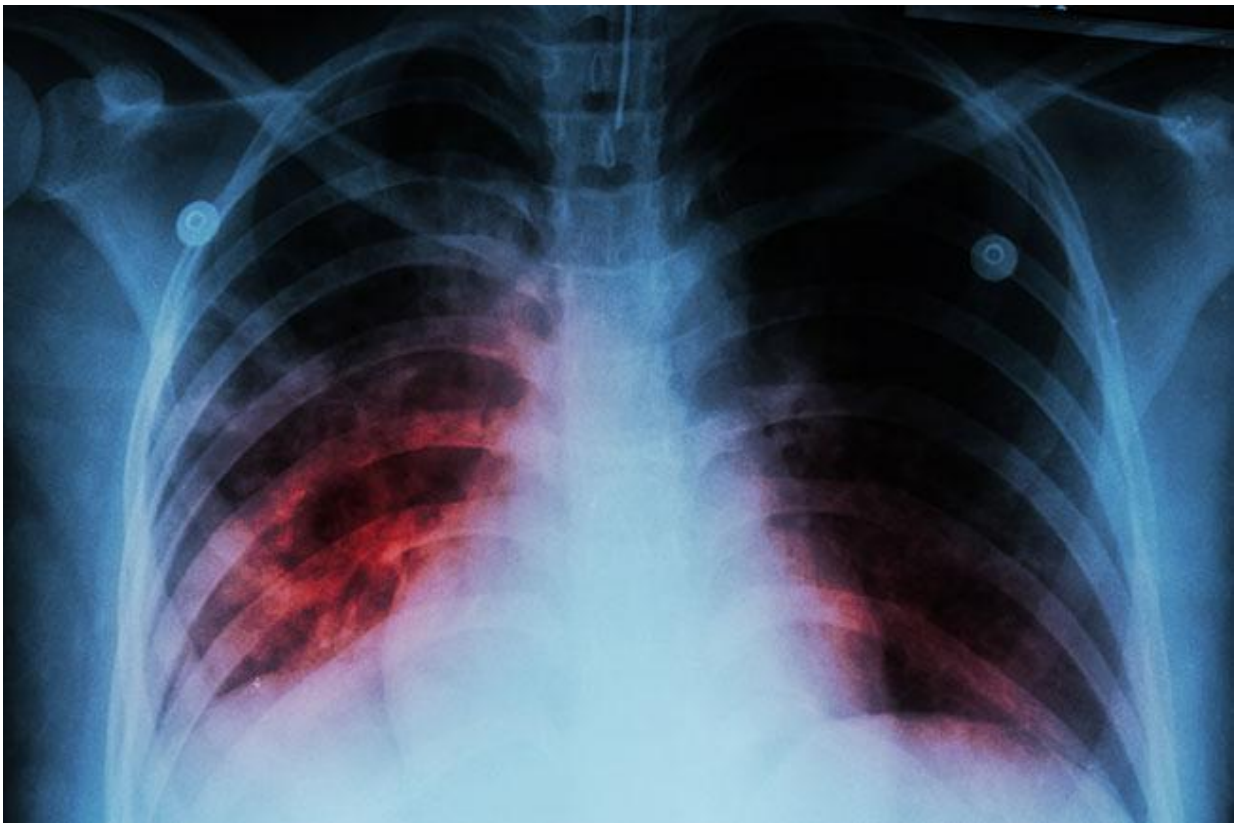
Какви са симптомите на туберкулоза?

Различават се два етапа в туберкулозната инфекция: **латентен** и **активен**. В латентния етап има инфекция, но няма клинични прояви на болестта и болният не е заразен за околните. При активната ТБ има симптоми и болният е силно заразен.

Заразата се предава по въздушно-капков и контактен път от общи предмети. Най-честите симптоми са:

- Кашлица – тя може да продължи месеци, като в началото се наблюдава леко покашляне, а при напредване на болестния процес кашлицата се засилва и става влажна и мъчителна;
- Храчки – болните отделят храчки, понякога примесени с кръв;
- Болка в гърдите или чувство на стягане при дишане или кашляне;
- Отпадналост и безсилие – тези симптоми продължават дълго време;
- Температура – слабо повишена температура за продължителен период от време (дори с месеци). Възможно е заболяването да протече и без температура;
- Нощно изпотяване;
- Отслабване на тегло;
- Задух – този признак е характерен за напредналите стадии на болестта.

Туберкулозата може да протече и напълно безсимптомно – в около 15% от случаите. При възрастни хора тя често наподобява пневмония или друго инфекциозно заболяване.

Имунизация: с ваксина БЦЖ

Ваксината е задължителна съобразно Имунизационния календар на Република България. Първичната имунизация се прави още в първите дни от живота на детето – поставя до 48-ия час след раждането.

На 7-месечна възраст се прави проверка за поствакcинален белег. Децата без белег се изследват с проба на Манту и при отрицателна реакция се имунизират отново.

На 7 години се извършва реимунизация против туберкулоза след проверка с проба на Манту. При отрицателна реакция са извършва ваксинация с БЦЖ.

Как се диагностицира туберкулоза?

- Микробиологично изследване на храчка или на подходящ биологичен материал за откриване на причинителя;
- Провеждане на кожна туберкулинова проба (тест на Манту), квантиферонов тест, TB-SPOT тест – за латентна инфекция с M. tuberculosis;
- Рентгенография на бял дроб;
- Пълна кръвна картина – хематологична и биохимична
- Имунологична оценка на туберкулозния имунитет
- Компютърна томография
- Магнитен резонанс.

Лечение на туберкулоза

Лечение: противотуберкулозните медикаментите се наричат туберкулостатици. Те се прилагат в различни терапевтични режими с различна продължителност при отделните форми на туберкулоза. Лечението се назначава от специалист по белодробни болести. Освен туберкулостатици, в лечението на туберкулоза се включват имуностимулатори, антиоксиданти, витамини, хепатопротектори, кортикостероиди и симптоматични средства.

Какви са начините за профилактика?

- Ваксиниране с БЦЖ ваксина след 48-ия час от раждането на бебето и реимунизация при показания – на 7-годишна възраст;
- Поддържане на естествените съпротивителни възможности на организма чрез: пълноценно хранене, богато на белтъчини и витамини (месо, мляко и млечни продукти, риба, пресни плодове и зеленчуци;
- Отказ от тютюнопушене, злоупотреба с алкохол и употреба на психоактивни вещества (наркотици);
- Поддържане на добра лична и обществена хигиена;
- Консумиране само на хранителни продукти (месо, мляко и яйца), преминали ветеринарно-санитарен контрол;
- Приемане на туберкулостатична терапия при лица с латентна туберкулозна инфекция.
- Незабавно консултиране с лекар при установяване на някои от симптомите на болестта, а също така и при съпътстващи заболявания или прекарани наскоро инфекции.

Туберкулозата е лечима болест при ранна диагноза, правилно и навременно лечение!